

О. М. ВОЛЬСЬКА

доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри економіки та морського права
Херсонська державна морська академія
ORCID: 0000-0001-5047-4579

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ В МЕХАНІЗМІ КОМУНІКАЦІЇ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ З МЕТОЮ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ

Стаття присвячена особливостям застосування сучасних інформаційних систем в механізмі комунікації органів місцевого самоврядування з громадськістю з метою формування позитивного іміджу нашої держави на світовій арені. Стаття складається з двох взаємозалежних компонентів: це інформаційні системи та позитивний імідж країни, що є своєрідним переходом від локального рівня публічного управління до державного, на якому формується політика щодо цифровізації сучасного українського суспільства. На основі визначення поняття «імідж держави» в інтерпретації сучасних дослідників, з'ясовано, що під іміджем країни можна розуміти систему уявлень про позитивні характеристики держави з наявними можливостями використання його потенціалу, який складається з позитивного іміджу територіальних утворень в середині держави. Зазначено, що основним завданням позитивного іміджу України є залучення інвестиційних ресурсів для соціально-економічного розвитку. Воно вимагає комплексного підходу та різноманітних зусиль до застосування інструментів позитивного іміджу, до яких варто віднести: ефективну дипломатію, культурну дипломатію, ефективні комунікації, економічний розвиток, підтримку стабільності та демократія. У роботі робиться акцент на застосування у функціонуванні органів місцевої влади інформаційних систем, які дозволять забезпечити сталий соціально-економічний розвиток територіальних громад. До яких віднесено: створення змістових веб-порталів та веб-сайтів, активне використання автоматизованих систем управління (Програмний комплекс «Інтегрована інформаційна система «Соціальна громада»), створення інвестиційного паспорту територіальної громади.

Ключові слова: інформаційні системи, механізм комунікації, місцева влада, громадськість, громадянське суспільство, демократична трансформація, міжнародна арена, позитивний імідж України.

O. M. VOLSKA

Doctor of Science in Public Administration, Professor,
Professor at the Department of Economics and Maritime Law
Kherson State Maritime Academy
ORCID: 0000-0001-5047-4579

APPLICATION OF INFORMATION SYSTEMS IN THE COMMUNICATION MECHANISM OF LOCAL GOVERNMENT AND THE PUBLIC WITH THE PURPOSE OF FORMING A POSITIVE IMAGE OF UKRAINE ON THE INTERNATIONAL ARENA

The article is devoted to the features of the use of modern information systems in the mechanism of communication of local self-government bodies with the public in order to form a positive image of our state on the world stage. The article consists of two interdependent components: information systems and a positive image of the country, which is a kind of transition from the local level of public administration to the state level, on which the policy regarding the digitalization of modern Ukrainian society is formed. Based on the definition of the concept of «state image» in the interpretation of modern researchers, it was found that the image of the country can be understood as a system of ideas about the positive characteristics of the state with the available opportunities to use its potential, which consists of the calling image of territorial entities in the middle of the state. It is noted that the main task of a positive image of Ukraine is to attract investment resources for socio-economic development. It requires a comprehensive approach and various efforts to apply the tools of a positive image, which include: effective diplomacy, cultural diplomacy, effective communications, economic development, stability support and democracy. The work focuses on the use of information systems in the work of local government bodies that will ensure the sustainable socio-economic development of territorial communities. These include: creation of meaningful web portals and websites, active use of automated management systems (Software Complex «Integrated Information System «Social Community»), creation of an investment passport of a territorial community.

Key words: information systems, communication mechanism, local government, public, civil society, democratic transformation, international arena, call image of Ukraine.

Постановка проблеми

У сучасних умовах розвитку інформаційних систем рухомою силою демократичних перетворень територіальної громади є ефективний формування сприятливого інформаційного середовища, яке буде відповідати за створення позитивного іміджу територіальних утворень та України в цілому. Територіальна громада сьогодні це утворення громадян для вирішення своїх інтересів життєзабезпечення на відповідній території. Застосування інформаційних систем в територіальній громаді дозволить якісно використовувати інструменти електронного врядування для створення сприятливого іміджу, що може допомогти громаді у вирішенні проблем соціально-економічного розвитку. Завдяки розвитку інформаційних систем, органи місцевої влади мають можливість демонстрації результатів своєї діяльності у світовій мережі, що позитивно впливає на формування позитивного іміджу нашої держави.

Впровадження та реалізація реформи місцевого самоврядування дозволило поширити повноваження органів місцевої влади та підвищити відповідальності за прийняття відповідних рішень місцевого розвитку. Сфера функціонування органів публічної влади на місцевому рівні включає рішення, які торкаються питань стратегічного менеджменту щодо ефективного використання ресурсів територіальної громади. Одним з основних інструментів прийняття відповідних рішень є активне використання інструментів цифровізації та реалізації ідеї «держава в смартфоні» через інформаційний портал «Дія». Саме технології застосування інформаційних систем в роботі органів місцевої влади як складової позитивного іміджу нашої держави буде присвячено дане дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Питання формування позитивного іміджу нашої держави розглядали в своїх працях вчені: В. Савка, О. Сметаніна, І. Карабаза, І. Струтинська, О. Соскін, Г. Полішко, В. Чекалюк та інш. Відмітимо, що у 2014 році Р. Матвейчук запропонував практичні рекомендації для активізації інформаційних систем у діяльності органів місцевої влад., які описують детальне застосування інструментів цифровізації [1].

Формування мети дослідження

Визначити шляхи удосконалення взаємодії органів місцевої влади з громадськістю за допомогою застосування сучасних інформаційних систем для формування позитивного іміджу України на міжнародній арені.

Викладення основного матеріалу дослідження

Формування позитивного іміджу України на світовій арені – це одно з основних завдань публічного управління в нашій державі. В сучасній літературі існують різні трактування цього терміну. Так, за визначенням В. Чекалюк міжнародний імідж держави «це комплекс об'єктивних, пов'язаних між собою властивостей (економічні, географічні, національні, демографічні показники), що сформувалися в процесі історичного розвитку як складної підсистеми світового устрою, ефективність взаємодії наведених складових визначає тенденції соціально-економічних, суспільно-політичних, національно-конфесійних та інших процесів як в самій державі, так і у світі» [2, с. 248]. Г. Полішко під іміджем країни розуміє інформаційне усвідомлення образу країни у на міжнародній арені з наявною безліччю об'єктивних чи суб'єктивних узагальнень [3, с. 8].

За нашою думкою, під іміджем країни можна розуміти систему уявлень про позитивні характеристики держави з наявними можливостями використання його потенціалу, який складається з позитивного іміджу територіальних утворень в середині держави. Позитивний імідж України складається з позитивного іміджу її регіонів, де кожен має свою унікальність та неповторність. Основним завданням позитивного іміджу є залучення інвестиційних ресурсів для соціально-економічного розвитку. Воно вимагає комплексного підходу та різноманітних зусиль до застосування інструментів позитивного іміджу, до яких варто віднести:

- ефективну дипломатію, що включає розвиток та зміцнювання дипломатичні відносини з іншими країнами, активну співпрацю в міжнародних організаціях, виступи на міжнародних форумах та конференціях для просування своїх ідей та інтересів;
- культурну дипломатію, що містить популяризацію української культури, мистецтва, мови та традицій через культурні обміни, фестивалі, виставки, туристичні програми та інші події;
- ефективні комунікації, що містить використання інформаційних систем для створення ефективних PR-кампаній, які просувають позитивний образ України у світі, використовуючи різноманітні медіа-канали та соціальні мережі;
- економічний розвиток, що містить демонстрацію показників сталого розвитку економіки, інновацій та підприємництва, залучення іноземних інвестицій;
- підтримку стабільності та демократія, що сприяє позитивному сприйняттю України як надійного партнера.

Зазначені інструменти мають допомогти сформувати позитивний імідж країни, залучити увагу світової спільноти та сприяти розвитку України як сучасної, відкритої та прогресивної держави.

Рішення зазначеного завдання можливо з використання сучасних інформаційних систем, які застосовуються у сучасному публічному управлінні. За визначенням О. Климчук, «інформаційна система – це система, що аналізує пам'ять і маніпулює інформацією про проблемну область. Додавання до поняття «система» слова «інформаційна» відбиває мету її створення і функціонування. Інформаційні системи забезпечують збір, зберігання, обробку, пошук, видачу інформації, необхідної у процесі прийняття рішень завдань із будь-якої галузі. Вони

допомагають аналізувати проблеми і створювати нові продукти. Сучасне розуміння інформаційної системи припускає використання як основного технічного засобу переробки інформації персонального комп'ютера» [4, с. 12].

Для реалізації інструменту комунікації варто застосовувати інформаційні системи на рівні територіальних утворень нашої держави, до яких відносяться територіальні громади, до відповідних процедур варто внести веб-портали та веб-сайти, створення та підтримка яких буде використовуватися територіальною громадою для публікації інформації про події, новини, програми та послуги, які надаються громадою. Це може включати оголошення місцевих заходів, оновлення проєктів інфраструктури, повідомлення від місцевої влади тощо. Саме через веб-портали та веб-сайти місцева влада взаємодіє з мешканцями. Веб-портал може надати можливість мешканцям звертатися за допомогою або надавати фідбек через онлайн-форми зворотного зв'язку, що суттєво підвищить якість публічних послуг, також надання електронних сервісів, таких як онлайн-реєстрація на заходи, замовлення документів, оплата податків та інших місцевих послуг, може зробити взаємодію з місцевою владою більш зручною для мешканців. Також веб-сайти допоможуть забезпечити прозорість та відкритість органів місцевої влади завдяки розміщенню інформації про бюджет, рішення місцевої влади, плани розвитку та інші ключові документи, веб-портал може сприяти прозорості та відкритості діяльності громади. Ще однією важливою функцією застосування інформаційних систем в територіальній громаді це використання веб-порталу для просування туристичного потенціалу громади, включаючи інформацію про місцеві визначні пам'ятки, культурні події, туристичні маршрути та послуги.

До інформаційних систем територіальної громади варто також віднести автоматизувати системи управління (АСУ), які використовуються для удосконалення діяльності органів місцевої влади, до такої системи варто віднести Програмний комплекс «Інтегрована інформаційна система «Соціальна громада». Система має забезпечити кожному громадянину вільний доступ до соціальної підтримки, адміністративних послуг соціального характеру за місцем свого проживання. Застосування зазначеного програмного комплексу дозволить забезпечити прийом звернень від мешканців громад на надання публічних послуг в електронному вигляді органам соціального захисту населення. Перевагами даної інформаційної системи є суттєво спрощення та пришвидшення обміну інформацією, забезпечення зручності для громадян, які знаходяться віддалено від органів соціального захисту [5].

Позитивний імідж громади має формуватися її громадянським суспільством, тобто спільною діяльністю органів влади та громадськістю із ефективним використанням інформаційних технологій як складової інформаційної системи. За пропозиціями авторів [6], застосування інформаційної системи в територіальній громаді дозволить підвищити адміністративну, економічну ефективність та оперативність управління, планування і використання всіх ресурсів територіальної громади. Запропонована система складається з трьох блоків: населення; фінанси та нерухомість. Як зазначають автори, система будується на принципах «відкритості, розвитку, можливості адаптації до зовнішніх змін та багаторівневості. Між рівнями забезпечений автоматизований обмін даними за допомогою універсальних модулів експорту-імпорту інформації» [6, с. 226]. За нашою думкою, запровадження зазначеної системи буде сприяти ефективному функціонуванню веб-системи територіального утворення, що позитивно відобразиться на іміджі територіальній громаді.

Ефективним результатом процесу децентралізації місцевого самоврядування є процес використання інформаційних систем та технологій при управлінні територіальними утвореннями. До позитивних наслідків, які мають відношення до формування позитивного іміджу нашої держави є створення інвестиційного паспорту територіальної громади. Зазначений документ містить повну інформацію про переваги та можливості територіальної громади, описує існуючі ресурси та дає інформацію про її наявний інвестиційний потенціал.

Висновки

На основі матеріалів дослідження можна зробити висновок, про підвищення рівня цифровізації за останні десятиріччя, що є дієвою складовою позитивного іміджу України. За останні роки не зважаючи на складні умови воєнного стану взаємодія членів громадянського суспільства з органами публічної влади постійно удосконалюється завдяки застосуванню сучасних інформаційних систем та технологій, які посилюють демократичні процеси та перетворення у сучасному Українському громадянському суспільстві. Сьогодні попри складні умови воєнного часу демократичні перетворення не гальмуються, а лише прискорюються, що дозволяє формувати позитивний імідж України на світовій арені.

Список використаної літератури

1. Матвейчук Р. Загальні рекомендації щодо застосування інформаційних технологій у діяльності органів місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад та створених ними центрів надання адміністративних послуг URL: <http://cnap.in.ua/wp-content/uploads/2017/08/11pdf>
2. Чекалюк В.В. Позитивний імідж держави і суспільства – результат ефективних комунікацій. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2014. Т. 57. С. 247–251.
3. Полішко Г.Г. Національний брендинг у глобальній економічній системі: автореф. Дис. канд. екон. наук: 08.00.02. Київ, 2016. 19 с.

4. Климчук О.В. Інформаційні системи і технології в управлінні. Конспект лекцій для студентів СО «Магістр» заочної форми навчання спеціальності 073 Менеджмент освітньо-професійна програми «Менеджмент у судовій сфері» галузі знань 07 Управління та адміністрування. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 160 с.
5. Більше тисячі територіальних громад приєдналися до Програмного комплексу «Інтегрована інформаційна система «Соціальна громада» URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/bilshе-tisyachi-teritorialnih-gromad-priyednalisya-do-programnogo-kompleksu-integrovana-informacijna-sistema-socialna-gromada>
6. Горошкова Л., Волков В., Карбівничий Р. Застосування інформаційних систем в управлінні об'єднаними територіальними громадами. Reporter of the Priazovskyi state technical university. Section: Economic sciences. 2018, Issue 35. P. 222–229.
7. О.Булуй, М.Плотніков, В.Ягупчук Інноваційні-інформаційні технології управління соціально-економічним розвитком територіальних громад. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. № 3. 2021. URL: http://www.dy.nauka.com.ua/pdf/3_2021/33.pdf DOI: 10.32702/2307-2156-2021.3.31
8. М.Ажажа, В.Воронкова, М.Бойко Планування діяльності територіальної громади в умовах цифровізації: міжнародний досвід. *Humanities Studies*. Випуск 17 (94). 2023. С. 181–189.
9. К.М. Краус, Н.М. Краус, Г.М. Поченчук Цифрова інфраструктура в умовах віртуалізації та нової якості управління економічними відносинами. *Ефективна економіка*. № 9. 2021. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9279>
10. Деякі питання функціонування веб-порталу «Дія. Цифрова громада» Постанови Кабінету Міністрів України від 02 червня 2023 р. № 556 URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deiaki-pytannia-funktsionuvannia-veb-portaluduia-tsy-a556>
11. Програмний комплекс «Інтегрована інформаційна система «Соціальна громада» URL: <https://socgromada.ioc.gov.ua/#advantages>
12. Єдина інформаційна система соціальної сфери активно впроваджується по всій Україні URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/yedyna-informatsiina-systema-sotsialnoi-sfery-aktyvno-vprovadzhuetsia-po-vsii-ukraini>
13. Інформація щодо запровадження нових електронних сервісів для громадян URL: <https://dszn-zoda.gov.ua/>
14. Індекс цифрової трансформації громад України URL: https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/news_post/2023/7/
15. Індекс цифрової трансформації громад України: підсумки 2023 року URL: <https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/page/community/reports/Індекс-цифрової-трансформації-регіонів-України-2023.pdf>
16. Проєкт Prosto «Підтримка доступності послуг в Україні», 2021-2023 URL: <https://decentralization.ua/donors/prosto>

References

1. R.Matvejchuk (2017) Zahal'ni rekomendatsii schodo zastosuvannia informatsijnykh tekhnolohij u diial'nosti orhaniv mistsevoho samovriaduvannia ob'iednanykh terytorial'nykh hromad ta stvorenykh nymy tsentriv nadannia administrativnykh posluh [General recommendations on the use of information technologies in the activities of local self-government bodies of united territorial communities and administrative service provision centers created by them] URL: <http://cnap.in.ua/wp-content/uploads/2017/08/11.pdf> [in Ukrainian]
2. Chekaliuk V.V. (2014) Pozytyvnyj imidzh derzhavy i suspil'stva – rezul'tat efektyvnykh komunikatsij. *Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky*. [A positive image of the state and society is the result of effective communications.] 2014. T. 57. S. 247–251. [in Ukrainian]
3. Polishko H.H.(2016) Natsional'nyj brendynh u hlobal'nij ekonomichnij systemi [National branding in the global economic system]: avtoref. Dys. kand. ekon. nauk: 08.00.02. Kyiv, 2016. 19 s. [in Ukrainian]
4. Klymchuk O.V. (2021) Informatsijni systemy i tekhnolohii v upravlinni. [Information systems and technologies in management.] *Konспект lektsij dlja studentiv SO "Mahistr" zaочноi formy navchannia spetsial'nosti 073 Menedzhment osvith'o-profesijna prohramy "Menedzhment u sudovij sferi" haluzi znan' 07 Upravlinnia ta administruvannia*. Vinnytsia: DonNU imeni Vasylia Stusa, 2021. 160 s. [in Ukrainian]
5. Bil'she tysiachi terytorial'nykh hromad pryiednalisia do Prohramnogo kompleksu «Intehrovana informatsijna systema «Sotsial'na hromada» [More than a thousand territorial communities have joined the Program Complex "Integrated Information System "Social Community"] URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/bilshе-tisyachi-teritorialnih-gromad-priyednalisya-do-programnogo-kompleksu-integrovana-informacijna-sistema-socialna-gromada> [in Ukrainian]
6. Horoshkova L., Volkov V., Karbivnychyj R. (2018) Zastosuvannia informatsijnykh system v upravlinni ob'iednanymy terytorial'nymy hromadamy. [Application of information systems in the management of united territorial communities] Reporter of the Priazovskyi state technical university. Section: Economic sciences. 2018, Issue 35. P. 222–229 [in Ukrainian]
7. O.Buluj, M.Plotnikov, V.Yahupchuk (2021) Innovatsijni-informatsijni tekhnolohii upravlinnia sotsial'no-ekonomichnym rozvytkom terytorial'nykh hromad.[Innovative information technologies for managing the socio-

economic development of territorial communities.] Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok. № 3. 2021. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/3_2021/33.pdf DOI: 10.32702/2307-2156-2021.3.31 [in Ukrainian]

8. M. Azhazha, V. Voronkova, M. Bojko (2023) Planuvannia diial'nosti terytorial'noi hromady v umovakh tsyfrovizatsii: mizhnarodnyj dosvid. [Planning the activities of the territorial community in the conditions of digitalization: international experience] Humanities Studies. Vypusk 17 (94). 2023. S. 181–189 [in Ukrainian]

9. K.M. Kraus, N.M. Kraus, H.M. Pochenchuk (2021) Tsyfrova infrastruktura v umovakh virtualizatsii ta novoi iakosti upravlinnia ekonomichnymy vidnosynamy. [Digital infrastructure in conditions of virtualization and new quality of management of economic relations] Efektyvna ekonomika. № 9. 2021. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9279> [in Ukrainian]

10. Deiaki pytannia funktsionuvannia veb-portalu "Diia. Tsyfrova hromada" Postanovy Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 02 chervnia 2023 r. № 556 [Some issues of functioning of the web portal «Action. Digital community» Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated June 2, 2023 No. 556] URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deiaki-pytannia-funktsionuvannia-veb-portalu-diia-tsy-a556> [in Ukrainian]

11. Prohramnyj kompleks «Intehrovana informatsijna systema «Sotsial'na hromada» [Program complex "Integrated information system "Social community"] URL: <https://socgromada.ioc.gov.ua/#advantages> [in Ukrainian]

12. Yedyna informatsijna systema sotsial'noi sfery aktyvno vprovadzhuiet'sia po vsij Ukraini [The unified information system of the social sphere is being actively implemented throughout Ukraine] URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/yedyna-informatsijna-systema-sotsialnoi-sfery-aktyvno-vprovadzhuietsia-po-vsii-ukraini> [in Ukrainian]

13. Informatsiia schodo zaprovadzhenniam novykh elektronnykh servisiv dlia hromadian [Information on the introduction of new electronic services for citizens] URL: <https://dszn-zoda.gov.ua/> [in Ukrainian]

14. Indeks tsyfrovoi transformatsii hromad Ukrainy [Index of digital transformation of Ukrainian communities] URL: https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/news_post/2023/7/ [in Ukrainian]

15. Indeks tsyfrovoi transformatsii hromad Ukrainy: pidsumky 2023 roku [Index of digital transformation of Ukrainian communities: results of 2023] URL: <https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/page/community/reports/Indeks-tyfrovoi-transformatsii-rehioniv-Ukrainy-2023.pdf> [in Ukrainian]

16. Proiekt Prosto «Pidtrymka dostupnosti posluh v Ukraini», 2021-2023 [Prosto project "Supporting the availability of services in Ukraine", 2021-2023] URL: <https://decentralization.ua/donors/prosto> [in Ukrainian]